

Koszty starzenia się społeczeństw sięgną ponad 1/4 PKB UE w 2050 r.

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 07, kwiecień 2023 13:07

Katarzyna Sekuła

Odśloni: 906

W raporcie Polskiego Instytutu Ekonomicznego czytamy, że mediana wieku w Polsce jest poniżej średniej EU (42 lata), ale przez ostatnią dekadę starzeliśmy się szybciej niż średnia we Wspólnocie – wzrost wyniósł 3,5 roku (8. miejsce w UE). Mediana wieku w całej UE w zeszłym roku (według stanu na 1 stycznia) wzrosła do 44,4 lat i przez dekadę zwiększyła się o 2,5 roku, a przez dwie o 5,3. Najwyższą medianą wieku cechowały się państwa z południa Europy: Włochy – 48 lat, Portugalia – 46,8 i Grecja – 46,1, najniższą zaś Cypr – 38,3. Spośród państw UE w ostatnich 10 latach jedynie w Szwecji mediana nieznacznie obniżyła się (o 0,1 roku).

Eksperti PIE informują, że wzrósł też odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym (65 lat i więcej) w ogóle populacji w 2022 r. W UE wyniósł on 21,1 proc. (przez dekadę wzrost o 3,1 pkt. proc.), w Polsce zaś 19,1 proc. (w ciągu dekady wzrost o rekordowe 5,1 pkt. proc. na tle UE). Współczynnik obciążenia demograficznego (definiowany jako stosunek osób w wieku poprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym) w 2022 r. w UE wyniósł 33 proc., co oznacza wzrost podczas dekady o 5,9 pkt. proc., a podczas dwóch – o 9,2 pkt. proc. Wartość tego współczynnika dla Polski wyniosła 29,3 proc., ale warto nadmienić, że podczas dekady wzrósł on aż o 9,6 pkt. proc., co daje drugi wynik w UE (tuż za Finlandią – 9,7 pkt. proc.).

Jak czytamy trendy długofalowe wyznaczają dalsze starzenie się społeczeństw – dla przykładu prognozowana wartość współczynnika obciążenia demograficznego w 2030 r. w UE wzrośnie do 43,1 proc. (w Polsce do 38,9 proc.), a w 2050 r. do 56,9 proc. (w Polsce 57 proc.). Wpływ pandemii, choć wyraźny w krótkim okresie (o czym świadczy m.in. 1,2 mln nadmiarowych zgonów w UE w okresie 2020-2021 r.), najprawdopodobniej nie wpłynie znacznie na zaburzenie tych trendów, o czym świadczy m.in. ponowne wydłużanie się oczekiwanej długości życia, poprawienie wskaźnika liczby urodzeń w II połowie 2021 r. czy też ponowne zwiększenie przepływów migracyjnych.

Szacuje się, że koszty starzenia się ludności w UE będą stopniowo wzrastać głównie do połowy bieżącego wieku: z 24 proc. PKB UE w 2019 r. do 26,5 proc. PKB w 2050 r. (a w Polsce odpowiednio z 20,1 proc. do 23 proc.). Z badań wynika, że starzenie się społeczeństw będzie miało kluczowe konsekwencje społeczne i gospodarcze, wśród których wymienia się m.in. zwiększające się wydatki na świadczenia emerytalne, opiekę zdrowotną i pielęgnarską. Wyzwaniem pozostaną także pogłębiające się dysproporcje między regionami, m.in. w wyniku szybszego starzenia się i odpływu ludności w wieku produkcyjnym w słabiej rozwiniętych gospodarczo regionach.

Źródło: PIE